

حقوق اجتماعی و سیاسی

۱ انتخاب کردن و انتخاب شدن باید حق برابر زنان و مردان باشد.

زنان و مردان باید به یکسان از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن در کلیه ارگان‌های قانونگذاری، قضایی و اجرایی در کلیه سطوح محلی و کشوری، برخوردار باشند. کلیه قوانین محدودکننده این حق باید فوراً لغو گردد.

۲- کلیه قوانین و مقرراتی که آزادی زنان در لباس پوشیدن را مقید می‌کند باید لغو گردد.

نوع لباس و شیوه لباس پوشیدن امر خصوصی هر فرد است و هیچ مقام و نهادی، اعم از دولتی و غیردولتی، حق دخالت در آن را ندارد. زنان در نحوه لباس پوشیدن

کاملاً آزادند. تحمیل نوع لباس برای زنان و حجاب مطلقاً ممنوع است.

۳- هرگونه جداسازی همسان زنان و مردان در اجتماعات، مکان‌ها و وسائل نقلیه همگانی مطلقاً ممنوع است.

کلیه محدودیت‌های تحمیلی در این زمینه فوراً لغو گردد.

۴- هرگونه تبعیض برحسب جنسیت در زمینه‌های آموزش و پرورش باید لغو گردد.

کلیه‌ی دروس و دروس‌های آموزشی برای دختران و پسران در مدارس و آموزشگاه‌های عالی باید یکسان شود. تقسیم قانونی و عملی رشته‌های آموزشی به زنانه و مردانه باید لغو گردد. در کلیه‌ی سطوح آموزشی، کلاس‌ها باید مختلط باشند. زنان حق دارند در کلیه‌ی رشته‌های ورزشی شرکت کنند و بساید از کلیه‌ی امکانات ورزشی برخوردار باشند.

۵- برای سوادآموزی و تحصیل زنان بساید تسهیلات و

امکانات ویژه‌ای فراهم گردد.

بسیاری از زنان بخاطر شرایط زندگی و موقعیت اجتماعی‌یشان از سوادآموزی و تحصیلات بالاتر محروم بودند. برای جبران این عقب‌ماندگی باید علاوه بر برقراری آموزش و پرورش رایگان و اجباری برای کلیه‌ی افراد کشور تا سن ۱۸ سال، کلاس‌های ویژه سوادآموزی و ادامه تحصیل برای بزرگسالان در سطوح مختلف دایر گردد و تسهیلات لازم برای شرکت و سنج زنان در این کلاس‌ها فراهم شود.

۶- مهدکودک و کودکستان باید در شهرها و

روستاها در سطح وسیعی ایجاد گردد.

برای فراهم کردن زمینه‌ی مشارکت فعال زنان در زندگی اجتماعی لازم است نگهداری و مراقبت از کودکان و هرچه بیشتر توسط جامعه صورت گیرد. به این منظور باید در واحدهای کار و محله‌های شهری و روستایی به‌طور وسیعی مهدکودک و کودکستان ایجاد گردد. والدین

کودکان باید امکان دسترسی و استفاده‌ی سهل و رایگان از مهد کودکها و کودکستانها را دارا باشند. دولت و کارفرمایان موظف به ایجاد و تأمین مالی این مؤسسات هستند.

۷- زنان باید از فشار کار خانگی رهایی یابند و شرکت آنها باید در زندگی اجتماعی تسهیل شود.

انجام امور منزل و مراقبت از خانواده بخش اعظم وقت و انرژی جسمی و فکری زنان را به خود می‌گیرد و مانع بزرگی برای پرورش استعدادهای زنان و محدودیت جدی‌ای بر امکان حضور و شرکت زن در زندگی اجتماعی است. تحقق علمی حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی زنان، تنها به‌درجه‌ای ممکن است زنان از قید کارخانگی رها شده باشد.

کار خانگی امر مشترک مرد و زن در خانواده است و برای اینکه مردان و زنان در کنار انجام کار خانگی، از مشارکت در زندگی اجتماعی و از فراغت فردی برخوردار

باشند، تسهیل و انجام هرچه بیشتر کار خانگی توسط جامعه امری حیاتی است.

بخش عمده‌ی کارخانگی هم امروز می‌تواند و باید توسط جامعه سازمان داده شود و انجام گیرد. بخش اجتناب‌ناپذیر کار خانه تیز می‌تواند و باید با تولید و عرضه‌ی مناسبتر و بیشتر محصولات و وسائل لازم برای امور منزل و همچنین سازماندهی مناسبتر خدمات اجتماعی به‌شدت تسهیل شود.

به‌این منظور لازم است اقدامات زیر فوراً از جانب دولت آغاز شود:

- دولت موظف است غذاخوری‌ها و رخت‌شویی‌خانه‌های عمومی در کلیه‌ی محلات ایجاد نماید. این امکانات باید به سهولت برای همگان قابل دسترسی و استفاده باشد.

- دولت موظف است عرضه‌ی خدمات، محصولات و سایی که در جهت تسهیل کار خانگی هستند را بدون ملاحظات سودجویانه گسترش دهد.

مراقبت از کودکان، پدر و مادر را ناگزیر از خانه‌نشینی نکند.

- دولت موظف است در کلیه محلات شهری و روستایی مراکز خرید متمرکز ایجاد کند تا خرید مایحتاج روزانه و وسایل منزل به‌سهولت و با صرف وقت معقولی از جانب مرد یا زن مقدور باشد.

۸- برای مقابله با فرهنگ مردسالارانه، مردان باید

آموزش‌های ویژه‌ای ببینند.

برای مبارزه با عقاید و سنت‌هایی که بر فرودستی و تحقیر زنان مبتنی است، لازم است تا اقدامات ویژه‌ای برای آموزش مردان انجام گیرد. به این منظور باید در کتب درسی و آموزشی و در رسانه‌های جمعی پیگیرانه با افکار و سنت‌های مردسالارانه مقابله شود و فرهنگ و افکار مبتنی بر برابری زن و مرد تبلیغ گردد و اشاعه داده شود. همچنین لازم است تا در مدارس عمومی و در آموزشگاه‌های ویژه مردان در دوره‌های تخصصی نظیر خیاطی، آشپزی بچه‌داری که سنتاً ویژه‌ی زنان بوده است، شرکت داده

- دولت موظف است عرضه‌ی محصولات که نگهداری کودکان را در خانواده تسهیل می‌کند، با رعایت کامل موازین بهداشتی و ایمنی و بدون هیچگونه ملاحظات سودجویانه افزایش و گسترش دهد.

- دولت همچنین می‌باید مراکز ویژه‌ی بهداشتی و پزشکی کودکان را در سطح محلی ایجاد نماید، بنحوی که این مراکز در مورد امر تغذیه و بهداشت کودکان و نگاهداری از کودکان هنگام بیماری، به کلیه‌ی پدران و مادران، حتی در منزل آنها، منظم‌اً مشاوره و خدمات عرضه کنند.

- دولت موظف است زمین‌های بازی ویژه‌ی کودکان را در کلیه محلات شهری و روستایی با رعایت کامل موازین بهداشتی و ایمنی ایجاد نماید.

- دولت موظف است شبکه‌ی وسایل نقلیه‌ی عمومی، معماری ساختمان‌ها و شهرسازی‌ها را بنحوی اصلاح کند و گسترش دهد که امکان حمل و مراقبت نوزادان و کودکان بنحوی امنی در همه‌جا فراهم باشد. این امر کمک می‌کند تا

شوند. این امر سهیم شدن عملی مردان در کارهای خانه را تسهیل می‌کند.

۹- برای بهبود وضعیت زنان روستا باید اقدامات

ویژه‌ای به عمل آید.

در روستاها، در شرایط فقصدان حداقل امکانات و عقب‌ماندگی تولید، کارهای سخت و پرمشقتی به‌دوش زنان قرار دارد. علاوه بر انجام امور منزل، تأمین و تهیهی غالب مایحتاج اولیهی زندگی، در شرایطی دشوار با عقب‌مانده‌ترین وسایل، وظیفه‌ی زنان روستایی است و همه‌ی این‌ها در کنار نقشی که آنان در تولید به‌عهده دارند، شرایط دشوار و مشقت‌باری برکار و زندگی زنان در روستاها حاکم می‌کند.

بمنظور بهبود وضعیت زنان روستایی دولت باید اقدامات ویژه‌ای از جمله گسترش شبکه‌ی برق‌رسانی به روستاها، لوله‌کشی آب، ایجاد ناوایی‌های عمومی و تأمین سوخت مناسب و در دسترس را در کلیه‌ی روستاها فوراً عملی سازد.

۱۰- زنان باید از خدمات بهداشتی ویژه بهره‌مند

باشند.

کلیه‌ی افراد جامعه باید از خدمات درمانی و بهداشتی رایگان برخوردار باشند. علاوه بر این زنان باید از خدمات بهداشتی ویژه‌ای نیز برخوردار باشند به‌این منظور اقدامات فوری زیر ضروری است:

- بمنظور پیشگیری و یا درمان به‌موقع بیماری‌های ویژه زنان، معاینات ویژه‌ی زنان در فواصل حداقل سالیانه باید معمول گردد.

- شبکه زایشگاه‌ها با امکانات پیشرفته‌ی پزشکی باید در سطح کشور ایجاد شود و گسترش پیدا کند، بنحوی که کلیه‌ی زنان باردار بتوانند تحت نظر پزشک و مامای متخصص در شرایط امن و بهداشتی وضع حمل نمایند.

- زنان باردار تا هنگام زایمان از معاینات منظم ماهیانه برخوردار باشند، این معاینات پس از زایمان نیز تا زمانی که از لحاظ پزشک ضروری تشخیص داده شود، باید ادامه یابد.

- باید مراکز تنظیم خانواده در کلیه محلات شهر و روستا ایجاد گردد. این مراکز باید از خدمات افراد متخصص و تجهیزات کافی برخوردار باشند. این مراکز باید آموزش و راهنمایی‌های لازم و نیز وسایل جلوگیری از حاملگی را به‌طور رایگان در اختیار کلیه مراجعان قرار دهند. بر تولید و واردات وسایل جلوگیری از حاملگی باید نظارت کامل پزشکی برقرار شود.

۱۱- ممنوعیت سقط جنین باید لغو گردد.

جامعه‌ی سرمایه‌داری تنها دوره در مقابل زنانی که ناخواسته باردار می‌شوند قرار می‌دهد: ازین بردن جنین و یا تحمیل شرایط سخت روحی، اقتصادی و اجتماعی در صورت حفظ جنین، فقر و ناتوانی در تأمین اقتصادی فرزندان، موانع واقعی و علمی که داشتن فرزند و مراقبت و پرورش او برسر راه شرکت زنان در زندگی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی قرار می‌دهد و بالاخره تنگناها و فشار اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی که پیداکردن فرزند برای زنان مجرد و کودکان آنها بدنبال دارد، همه‌ی این

شرایط باعث می‌شود تا بسیاری از زنان خواهان ختم حاملگی گردند و در صورت غیرقانونی بودن این عمل، به سقط جنین بوسیله‌ی افراد غیرمتخصص تحت شرایط غیربهداشتی و با تحمل هزینه‌های زیاد تن بدهند، با توجه به این واقعیت‌ها باید حق سقط جنین در صورتی که خطر جانی برای زن دربر نداشته باشد و سن جنین بیش از ۱۶ هفته نباشد، برای عموم زنان برسمیت شناخته شود، و انجام آن به‌اجازه‌ی هیچ فرد و مرجعی بجز خود زن مشروط نگردد.

عمل سقط جنین باید در بیمارستان‌ها و کلینیک‌های عمومی و تحت نظر پزشک متخصص انجام گیرد. افرادی که بدون داشتن تخصص لازم اقدام به انجام این عمل نمایند مجرم محسوب شده و قابل تعقیب قانونی هستند.

۱۲- سن و روشی که زنان را مورد تحقیق و تعرض

جسمی و روشی قرار می‌دهد باید ممنوع گردد.

هنوز در برخی نقاط عقب‌مانده از نظر اقتصادی و فرهنگی، رسوم ارتجاعی نظیر ختنه‌ی زنان و مبادله‌ی

پایپای دختران معمول است. چنین رسومی باید فورا ممنوع گردند. دولت مؤظف است که، اقدامات قانونی و فرهنگی لازم را برای منسوخ کردن این رسوم انجام دهد و افراد خاطی را مورد تعقیب قانونی و مجازات شدید قرار دهد.

۱۳- زنان باید در مقابل جنایت تجاوز به عتف، از

امنیت حقوقی و اجتماعی برخوردار باشند.

تجاوز به عتف از وحشیانه‌ترین انواع تعدی به حریم جسمی و روحی يك فرد است. در جامعه‌ی کنونی به سبب سلطه‌ی تعصبات اخلاقی مردسالارانه و باورهای مذهبی، تجاوز به عتف به عنوان تعرض به ناموس و شرف، و حرمت خانواده تلقی می‌گردد، و همین امر باعث می‌شود تا در اغلب موارد براین جنایت سرپوش گذاشته شود.

تحقیر و توهین به زن یا حتی ضرب و شتم وی، چه از سوی مردان خانواده و چه از سوی مقامات رسمی، پیاشدن خونخواهی‌های خانواده‌گی و حتی در مواردی واداشتن قربانی تجاوز به ازدواج با متجاوز پیامدهایی

است که غالباً در موارد تجاوز روی می‌دهد.

همه‌ی این مسائل باعث می‌شود تا زنانی که مورد تجاوز قرار می‌گیرند غالباً از شکایت به مراجع انتظامی و قضایی خودداری کنند، و حتی این مسئله را در جمع نزدیکان خود نیز مسکوت بگذارند بنابراین:

تجاوز به عتف باید در زمره‌ی جرائم جنایی کیفر داده شود. انتقامجویی‌های خانوادگی با مجوز تعصبات اخلاقی و مذهبی ممنوع است و جرم محسوب می‌شود. قربانیان تجاوز باید به سهولت به مراجع قضایی دسترسی داشته باشند. رسیدگی به موارد تجاوز باید بسدور از رفتار تحقیرآمیز و در سریعترین زمان ممکن صورت گیرد. قربانیان تجاوز باید از خدمات پزشکی و روانپزشکی برخوردار باشند.

۱۴- با زمینه‌های اجتماعی فحشاء باید مقابله شود.

بمنظور بازگشت قربانیان فحشاء به یک زندگی سالم بناید تسهیلات اقتصادی و آموزشی در اختیار آنان قرار گیرد.

فحشاء یکی از اشکال ستمی است که در جامعه‌ی

سرمایه‌داری بر زنان اعمال می‌شود و مبارزه با فحشاء برای بازیابی حرمت انسانی زن در جامعه امری حیاتی است. فقر و عدم تأمین اجتماعی و محدودیت‌های قانونی و عملی که بر سر کارکردن زنان و استقلال مالی آنان وجود دارد، در کنار فرهنگ و اخلاقیات مردسالارانه از عوامل ایجاد، حفظ و اشاعه‌ی فحشاء در جوامع کنونی است. تعصبات و آموزش‌های مذهبی، همانگونه که تجربه‌ی جمهوری اسلامی در ایران نشان داده است، با تقویت فرهنگ مردسالاری و تثبیت موقعیت فرودست زن، خود باعث اشاعه‌ی فحشاء در جامعه است.

ریشه‌کن کردن فحشاء در گرو مبارزه با کلیه‌ی عوامل فوق است. بعلاوه برای مقابله با فحشاء اقدامات عاجل زیر ضروری است:

- دولت مؤظف است که قربانیان فحشاء را از لحاظ اقتصادی تأمین کند و امکانات آموزشی و شرایط یافتن شغل و کارکردن را برای آنان تسهیل نماید.
- واسطه‌ها و کارگزاران فحشاء باید مورد تعقیب

قانونی و مجازات‌های سنگین قرار بگیرند.

۱۵- هر نوع تبعیض علیه زنان در تشکلهای

سیاسی، صنفی و فرهنگی ممنوع است.

زنان و مردان باید به یکسان از حق عضویت و فعالیت در این تشکلهای برخوردار باشند.

۱۶- تشکلهای حول مطالبات و مسائل زنان آزاد است.

هرگونه تشکل برای کسب حقوق زنان، دفاع از این حقوق و نیز پاسخگویی به نیازها و بهبود وضعیت زنان آزاد است و دولت مؤظف است امکانات تسهیلات لازم را در اختیار این تشکلهای قرار دهد.

۱۷- هر نوع تشکل ویژه‌ی زنان آزاد است.

زنان حق دارند در عرصه‌های مختلف و حول هر مسئله‌ای تشکل مستقل خود را داشته باشند.

۱۸- مطالبات زنان باید به شیوه‌ی دمکراتیک عملی

شکودند.

یک شرط لازم برای تحقق واقعی مطالبات زنان این است

که انجام آنها بدون از هرگونه تحریف و دخالت بوروکراتیک و از طریق مشارکت دمکرتیک مردم، بویژه مشارکت بخش هرچه وسیع‌تری از زنان، انجام گیرد. از اینرو:

– دولت مؤظف است تشکل‌ها و سازمان‌های توده‌ای و غیردولتی‌ای (اعم از تشکل‌های ویژه‌ی زنان یا تشکل‌های توده‌ای از قبیل شوراهای کارگری و شوراهای محلات) را که برای بهبود وضع زنان مبارزه و فعالیت می‌کنند بعنوان ارگان‌های اجرای و نظارت بر تحقق مطالبات ویژه‌ی زنان برسمیت بشناسد.

– دولت مؤظف است بسته به مورد و هر مطالبه منابع و امکانات لازم را برای پیشبرد کار این تشکل‌ها در اختیار آنها قرار دهد.

انتشارات مرکزی

سازمان کردستان حزب کمونیست ایران (کومهله)